

Українська література

Дата – 03.04.2020. Викладач. Біров О.І.

Тема уроку. Юрій Яновський Новаторство художньої форми («Майстер корабля»): модерний сюжет, що інтригує, умовність фабули, зміщення часопростору. Проблеми творення нової української культури, духовності української людини, її самоусвідомлення в новій дійсності, символічність образів.

Пояснення навчального матеріалу

1. Перегляд презентації

<https://ppt-online.org/403891>

2. Робота з твором

Вчитель: Дружина письменника Тамара Яновська вважала: «Глибокий слід у творчості Яновського залишила його праця у кінематографії, де він якийсь час працював редактором. Цей період його життя знайшов відображення в романі «Майстер корабля» та в книжці «Голлівуд на березі Чорного моря», виданій 1930 року»

Паспорт роману:

Рід літератури: епос.

Жанр твору «Майстер корабля»: автобіографічний роман, перший в українській літературі мариністичний роман.

Тема «Майстер корабля»: показ праці українських кіномитців 20-х років ХХ століття

Ідея «Майстер корабля»: поетизація вільного творчого начала в українській людині, утвердження торжества молодості, енергії, краси, щастя і творчості, непереможного життєлюбства;

Композиційно-стильові особливості: в основі роману — власний досвід роботи письменника на Одеській кіностудії в 1925-1927 рр. та його співпраця з В. Кричевським, П. Нечесою, О. Довженком та Ітою Пензо, які згодом стали прототипами головних героїв: То-Ма-Кі (Товариш Майстер Кіно) — сам Юрій Яновський, Сев — режисер О. Довженко, Професор — художник, знавець старовини професор В. Кричевський, Директор — Павло Нечеса (очолював кінофабрику), Тайах — відома балерина Іта Пензо, пізніше репресована, подобалася Довженкові та Яновському, Богдан — актор Григорій Гричер, Місто — портова Одеса, тодішній «Голлівуд на березі Чорного моря». Незвичний, новий для української літератури сюжет.

Робота над змістом роману

1. Сторення скрайбінгу «Символи роману «Майстер корабля»
Ліричний образ моря

Програма
духовного
відродження
українців

І як було всім зрозуміти, що в мене одна наречена, наречена з коліски, про яку я думав, мабуть, і тоді, коли не вмів ще говорити. Наречена, що для неї я жив ціле життя, їй присвятив сталеву шпагу й за неї підставляв під мечі важкий щит... Культура нації — зрив її»

2. Складання таблиці: «Герої роману та їх прототипи»

Герой	Прототип
То-Ма-Кі (Товариш Майстер Кіно)	Юрій Яновський
Художник Сев	Олександр Довженко
Професор	Художник Василь Кричевський
Балерина Тайях	Актриса Іта Пензо
Директор	Матрос Павло Нечеса
Матрос Богдан	Григорій Гричер, український кінорежисер

3. **Підсумкове слово вчителя.** Отже, «Майстер корабля» – український модерністичний роман нового типу, про що постійно наголошував Ю.Яновський. Герої роману є пристрасними натурами, які прагнуть до нових висот творчої праці, вносять дух неспокою, оптимізму, пориваються, як і митець твору, до нових творчих звершень. А біографічні алюзії, художньо осмислені наратором, у творі підкреслюють романтичність образів, збагачують художню картину твору, надаючи їй екзотичності, життєствердності.

Домашнє завдання

Опрацювати матеріал підручника ст. 67-84

Тест для перевірки засвоєння учнями тексту роману «Майстер корабля»

1 Про кого йдеться: «почав фантазувати про далекі острови, про голих чорних королів і високі зелені пальми, що ревуть і гойдаються від шторму на піщаному березі.»

А. Сем

Б. ТО-МА-КІ

В. Професор

Г. Редактор

2. Кого стосуються слова: «полетів у воду і, не вмючи плавати, стояв по пояс у воді і чекав, доки щогла наблизиться до нього.»

А. Сем

Б. ТО-МА-КІ

В. Професор

Г. Редактор

3 Вставте потрібне слово: «Я потрусив _____, перепрошаючи його за кощунство, і нічого не почув у нього всередині»

А копилку

Б божка

В коробку

Г дзвінка

4. Продовжіть речення: «Бриг спущено на воду. На ньому я та _____»

А Андрій

Б Денис

В Богдан

Г Максим

5. До берега якого острова приїхали герої твору того разу на вечір

А. Пао

Б. Кіпр

В. Гренландія

Г. Огайо

6. Що страшніше на кораблі?

- А. шторм
  - Б. тайфун
  - В. вогонь
  - Г. чума
7. Майстер корабля починається словами
- А Сиве волосся до чогось зобов'язує
  - Б. Сьогодні я бачив нашу надзвичайну «Білу Пустелю»
  - В. Бриг спущено на воду.
  - Г. Наші кроки в кіно були спробами дитини.
8. за епіграф до роману взято цитати письменників ОКРІМ
- А. Гоголя
  - Б. Гете
  - В. Горація
  - Г. Гюго
9. Роман «Майстер корабля» поділяється на
- А 20 частин
  - Б. 19 частин
  - В 17 частин
  - Г 18 частин
10. Яке місто відображено в образі Міста
- А. Київ
  - Б. Херсон
  - В. Миколаїв
  - Г. Одеса
11. Роман «Майстер корабля» має ознаки
- А. Пригодницького
  - Б. Фантастичного
  - В. Мариністичного
  - Г. Мелодраматичного
12. Корабель в творі символізує
- А. державу
  - Б. всесвіт
  - В. багатство
  - Г. «веселий народ»

1а, 2а, 3б, 4в, 5а, 6в, 7а, 8г, 9б, 10г, 11в, 12а